

DETENTIE

Algemeen

Personen die in detentie verblijven (aan wie rechtens hun vrijheid is ontnomen) hebben geen recht op bijstand. In bepaalde gevallen kan echter van dit uitgangspunt van de Wet werk en bijstand worden afgeweken. Er kan namelijk sprake zijn van bijzondere bijstand in de vaste lasten, gedurende een bepaalde periode (**maximaal 12 maanden**). Het verstrekken van bijzondere bijstand bij detentie blijft overigens beperkt tot vorengenoemde vaste lasten.

Gedetineerden die de laatste periode van hun detentie buiten de penitentiaire inrichting mogen verblijven ten behoeve van hun resocialisatie zijn niet uitgesloten van het recht op bijstand. Het gaat hier om gedetineerden die een penitentiaal programma volgen. Dit programma kan bestaan uit dagdetentie en elektronisch toezicht (enkelband) en TBS onder voorwaarden. Deze personen zijn niet rechtens hun vrijheid ontnomen, maar wordt slechts beperkt doordat ze bepaalde activiteiten moeten verrichten.

Elektronisch toezicht vindt meestal plaats aan het einde van een straf, daar waar elektronische detentie inhoudt een volledige kortere (maximaal 90 dagen) uitzitten van een straf thuis. Het veroordeeld zijn tot het uitvoeren van een taakstraf leidt niet tot uitsluiting van bijstand.

Aanvraag om bijstand door een gedetineerde

Indien door een gedetineerde een aanvraag om bijstand wordt ingediend is voor de toepassing van de WWB van belang waar de gedetineerde zijn woonplaats heeft. In het algemeen zal een detentie een tijdelijk karakter hebben. Op grond daarvan wordt als regel aangenomen dat de woonplaats van de betrokkene, als gevolg van het tijdelijk verblijf in de penitentiaire inrichting niet wordt gewijzigd.

De aanvraag om bijstand van een persoon die tijdelijk verblijf heeft in de penitentiaire inrichting van Krimpen aan den IJssel wordt zo nodig doorgezonden naar de gemeente, waar de belanghebbende geacht wordt zijn hoofdverblijf te hebben.

In geval er sprake is van een langdurig verblijf in een penitentiaire inrichting (**langer dan 6 maanden**) kan aangenomen worden dat de gedetineerde aldaar zijn hoofdverblijfplaats heeft genomen. Alvorens deel te kunnen nemen aan een penitentiaal programma moet de gedetineerde een hoofdverblijfplaats buiten de inrichting hebben. Wanneer er sprake is van grote mate van zekerheid dat een gedetineerde zich in onze gemeente zal vestigen, kan een aanvraag om bijstand worden in behandeling worden genomen om een soepele overgang te bewerkstelligen. Een briefadres geldt niet als woonadres in het kader van een resocialisatieprogramma.

Detentie /voorlopige hechtenis

Artikel 13 lid 1 onderdeel a stelt dat, degene geen recht op bijstand heeft aan wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen. De persoon aan wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen dient wel de volledige 24 uur in detentie te zijn. Inhoudende dat voor personen ingaande de dag van detentie en de dag van in vrijheidstelling geen uitsluiting geldt en derhalve recht hebben op

bijstand. Tijdens de dagen in volledige detentie is er geen recht op bijstand. Indien de totale periode van detentie niet langer dan 1 week, exclusief de dag van detentie en de dag van invrijheidstelling, duurt wordt de uitkering voor alsnog niet beëindigd.

Voorlopige hechtenis is een vrijheidsbenemende maatregel. Het begrip "rechtens van zijn vrijheid ontnomen zijn" omvat derhalve ook de voorlopige hechtenis.

Doorbetaling vaste lasten bij detentie

Wanneer er sprake is van een verblijf in een gevangenis of huis van bewaring dat korter zal duren dan een jaar, wordt bijzondere bijstand in de vaste lasten verstrekt gedurende de periode van detentie indien er sprake is van zeer dringende redenen. Het zicht op verlies van de woning wordt niet geacht te vallen onder zeer dringende redenen (zie [CRvB 07-06-2005, nr. 04/1383 NABW](#) en [CRvB 18-10-2005, nr. 04/6224 NABW](#)). Onder dringende redenen mag ook worden verstaan ernstige gevolgen voor de psychische toestand van een gedetineerde.

Behoudens in acute noodsituaties en ten aanzien van bepaalde groepen heeft het college dus niet de bevoegdheid om bijstand te verlenen aan gedetineerden. Indien zij desondanks ook in andere gevallen bijstand wil verlenen aan gedetineerden, dan zal zij daarvoor zelf beleid moeten formuleren. Men spreekt in dit verband over buitenwettelijk beleid. Het valt onder de eigen verantwoordelijkheid van de betrokkene om hiervoor een regeling te treffen.

Bijstand zal in deze gevallen als geldlening worden verstrekt tenzij er sprake is van ontbrekende afloscapaciteit.

Onder vaste lasten wordt verstaan de kosten in verband met maandelijkse huur, de energienota (**vastrecht**) en de waternota. Deze lasten worden gedurende de detentieperiode doorbetaald aan de diverse instanties. Na afloop van een jaar wordt de doorbetaling beëindigd.

Indien de woning (tijdelijk) door derden wordt bewoond vindt geen bijstandsverlening plaats.

Detentie en achterblijvende personen

In die gevallen waar sprake is van detentie en er personen achterblijven, die tot het gezin van de gedetineerde behoorden, wordt de normbijstand vastgesteld aan de hand van de feitelijke situatie. Indien nodig wordt bij een ontbrekend recht op huurtoeslag een woonkostentoeslag toegekend. Gelijktijdig dient er een wijziging in verband met de huurtoeslag te worden aangevraagd bij de belastingdienst.

Er bestaat geen recht op bijstand voor personen jonger dan 18 jaar. Indien door detentie van een of beide ouders niet kan worden voorzien in het levensonderhoud kan in individuele gevallen aan het kind algemene bijstand worden verleend (artikel 16 WWB). Wanneer in een dergelijke situatie bijstand wordt verleend, zullen daarbij de individuele omstandigheden afgewogen dienen te worden waarbij onder meer de persoonlijke (thuis)situatie, de eventuele plaatsing in een pleeggezin en de leeftijd van het kind de beoordelende factoren zijn om artikel 16 WWB wel of niet toe te passen. Zie richtlijn nr. 200 "Jongeren".

Penitentiair programma

Gedetineerden die een penitentiair programma volgen als bedoeld in artikel 4 lid 1 van de Penitentiaire beginselenwet aanspraak maken op bijstand ingevolge artikel 13 lid 3 WWB. Het penitentiair programma omvat een geheel van activiteiten waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de terugkeer van de gedetineerde in de samenleving. Onverminderd kunnen dan ook geheel of gedeeltelijk de arbeidsverplichtingen art 9 WWB en de inlichtingenplicht art. 17 WWB worden opgelegd.

De bijstand kan bij dagdetentie worden verlaagd met een vast bedrag voor de kosten van voeding, deze kosten worden immers niet gemaakt . Verlaging vindt plaats op grond van artikel 18 WWB.

Bij elektronische detentie verschaft Ministerie van justitie een vergoeding van maximaal € 7,50. Deze vergoeding dient in mindering te worden gebracht op de eventueel toegekende bijstandsuitkering.

Verlof

Het recht op bijstand bestaat niet voor die gedetineerden die (kortdurend) verlof krijgen om bijv. het weekend buiten de inrichting te verblijven.

Alleen een persoon met TBS onder voorwaarden kan ingevolge artikel 13 lid 3 WWB aanspraak maken op bijstand.

Bepalingen WWB

Art. 13 WWB

Art. 16 WWB

Art. 9 WWB

Art. 17 WWB

Art. 18 WWB

Trefwoorden

Aanvraag om bijstand door een gedetineerde

Detentie

Detentie en achterblijvende personen

Doorbetaling vaste lasten bij detentie

Elektronisch toezicht

Elektronische detentie

Penitentiair programma

Verlof